

KOMUNIKAT PRASOWY nr 206/22

Luksemburg, 15 grudnia 2022 r.

Opinia rzecznika generalnego w sprawie C-50/21 | Prestige and Limousine

Zdaniem rzecznika generalnego Macieja Szpunara ograniczenie liczby wydawanych zezwoleń na świadczenie usług wynajmu prywatnych samochodów osobowych z kierowcą (private hire vehicles – PHV) na obszarze metropolitalnym Barcelony narusza swobodę przedsiębiorczości

Rentowność usług taksówkarskich sama w sobie nie może uzasadniać systemu licencji

Usługi lokalnego transportu prywatnego są świadczone zarówno przez taksówki, jak i prywatne samochody przeznaczone do wynajmu z kierowcą (private hire vehicles, zwane dalej „PHV”). W Hiszpanii usługi PHV pierwotnie miały obsługiwać rynek przewozów międzymiastowych, w ostatnich latach obsługują one jednak w coraz szerszym zakresie przewozy w obrębie miast. W rezultacie zakwestionowany został tradycyjny model usług taksówkarskich, chroniony do tej pory, dzięki uregulowaniom krajowym, przed konkurencją. Ponieważ pojawiało się coraz więcej podmiotów świadczących usługi PHV, hiszpański organ regulacyjny podjął działania na szczeblu centralnym i lokalnym.

W Hiszpanii, na obszarze metropolitalnym Barcelony (zwanym dalej „OMB”) do świadczenia miejskich usług PHV wymagane jest uzyskanie specjalnego zezwolenia, a na każde 30 wydanych licencji na taksówkę może być wydane jedno zezwolenie na świadczenie usług PHV. Ze względu na to, że liczba licencji na taksówkę od 35 lat nie uległa zmianie, w praktyce oznacza to, że nowe podmioty pragnące wejść na rynek usług PHV nie mają możliwości uzyskania tych zezwoleń. Jeśli chodzi o wymóg uzyskania dodatkowego zezwolenia, w czasie zaistnienia okoliczności faktycznych tej sprawy zezwolenia na świadczenie usług PHV uprawniały do świadczenia „usług miejskich i międzymiastowych na całym terytorium kraju”.

Prestige and Limousine S.L. (zwana dalej „P&L”) jest jednym z posiadaczy zezwolenia na świadczenie usług PHV w OMB. Złożyła ona skargę do wyższego trybunału sprawiedliwości Katalonii (Hiszpania), domagając się stwierdzenia nieważności lokalnych przepisów regulujących usługi PHV w całym OMB. Przed sądem krajowym toczy się już szereg takich postępowań. Czternaście spółek, które świadczyło już usługi PHV w tym rejonie, w tym P&L i spółki powiązane z platformami międzynarodowymi, twierdzi, że celem ograniczeń i restrykcji nałożonych na nie w tych lokalnych przepisach było utrudnienie im działalności i zapewnienie ochrony interesów branży taksówkarskiej.

Sąd krajowy powziął wątpliwości co do zgodności z prawem unijnym zarówno ograniczenia liczby wydawanych zezwoleń na świadczenie usług PHV, jak i obowiązującego w OMB systemu „podwójnych zezwoleń”, który może być postrzegany jako strategia służąca zminimalizowaniu konkurencji dla taksówek ze strony usług PHV.

Dlatego zwrócono się do Trybunału Sprawiedliwości o rozstrzygnięcie, czy te lokalne uregulowania spełniają warunek poszanowania przewidzianej w art. 49 TFUE swobody przedsiębiorczości mającej zastosowanie do usług z sektora transportowego.

W wydanej dziś opinii rzecznik generalny Maciej Szpunar podkreślił, że lokalne usługi przewozu osób na żądanie nie są obecnie przedmiotem harmonizacji w Unii Europejskiej, co oznacza, że państwom członkowskim przysługuje co do zasady swoboda w zakresie działania i regulowania tego obszaru, co musi się jednak odbywać przy poszanowaniu swobody przedsiębiorczości. Rzecznik generalny stwierdził, że **zarówno sam obowiązek uzyskania zezwolenia, jak i przyjęcie proporcji 1:30 stanowią ograniczenie tej swobody.**

Ponieważ ograniczenie swobody przedsiębiorczości jest dopuszczalne jedynie pod warunkiem, że, po pierwsze, jest to **uzasadnione nadrzędnym względem interesu ogólnego**, rzecznik generalny przeprowadził analizę względów powołanych przez OMB jako uzasadnienie.

Zdaniem rzecznika generalnego Szpunara **rentowność usług taksówkarskich nie może sama w sobie stanowić nadrzędnego względu interesu ogólnego.** Jego zdaniem dyskusyjne jest to, czy usługi taksówkarskie można uznać za świadczone w ogólnym interesie gospodarczym, jak również wątpliwe jest to, czy podmioty świadczące usługi taksówkarskie wykonują zobowiązanie z tytułu świadczenia usług publicznych. Rzecznik generalny stwierdził, że choć niewątpliwie prawdą jest, iż czasem lokalny prywatny przewóz osób może wypełnić lukę w potrzebach niezaspokajanych przez lokalny transport publiczny, zwiększenie *podażi* lokalnych usług z pewnością przyczyniłoby się do istnienia sprawnie funkcjonującego systemu. Zakwestionował on to, dlaczego strona podaźowa nie miałaby obejmować PHV. Stwierdził on też, że OMB może dążyć do zagwarantowania jakości, bezpieczeństwa i dostępności usług taksówkarskich tylko wówczas, gdy nie służy to realizacji celów gospodarczych. **Usługi taksówkarskie nie mogą natomiast być chronione** przed dalej idącą analizą **tylko z tego względu, że mogłyby one stanowić usługę świadczoną w ogólnym interesie gospodarczym.**

W podobnym duchu rzecznik generalny Szpunar podkreślił, że **utrzymanie równowagi między usługami PHV a usługami taksówkarskimi nie może być uznawane za nadrzędny wzgląd interesu ogólnego.** Powtórzył on, że, **jeżeli rzeczywiście istnieje zamiar zapewnienia odpowiedniego systemu lokalnego transportu prywatnego, zwiększenie podaży poprzez dopuszczenie większej liczby PHV z pewnością bardziej przyczyniłoby się do rozwiązania problemu.**

Rzecznik generalny uznał natomiast za nadrzędne względy związane z zarządzaniem lokalnym transportem, ruchem drogowym, sposobem użytkowania przestrzeni publicznej oraz ochroną środowiska naturalnego. Następnie przeanalizował on to, czy **rozpatrywane środki są odpowiednie** do osiągnięcia celów wynikających z tych nadrzędnych względów interesu ogólnego.

Rzecznik generalny Szpunar nie dostrzegł co do zasady problemu z uzasadnieniem wymogu uzyskania dodatkowego zezwolenia, gdyż takie zezwolenie może uwzględniać charakteryzujące dany region problemy, w szczególności zagęszczenie ruchu i zanieczyszczenie. Niemniej uzyskanie takiego dodatkowego zezwolenia **nie może się wiązać z powtórzeniem weryfikacji** przeprowadzonej już w ramach innych procedur, bądź to w tym samym państwie, bądź też w innym państwie członkowskim.

Rzecznik generalny nie dostrzegł natomiast żadnego argumentu, który przemawiałby za tym, że przyjęta proporcja, w ramach której na każde 30 wydanych licencji na taksówkę może być wydane jedno zezwolenie na świadczenie usług PHV, jest środkiem odpowiednim do osiągnięcia celów wynikających z ww. nadrzędnych względów interesu ogólnego. Zadał on pytanie, dlaczego usługi taksówkarskie i usługi PHV podlegają różnym systemom prawnym, skoro zaspokajają jeden i ten sam rodzaj popytu (lokalny indywidualny transport prywatny) i – jak ustalił sąd krajowy – stanowią one dla siebie konkurencję. Rzecznik generalny wskazał, że ograniczając dostęp do rynku usług PHV w taki sposób, że prowadzenie tego rodzaju działalności staje się niemożliwe, nie przeprowadza się jednocześnie analizy problemów związanych z systemem mającym zastosowanie do usług taksówkarskich. Wspomniał on też o tym, że uzyskiwane pierwotnie od państwa licencje na taksówkę kosztowały mniej niż 100 EUR, zaś dzisiaj na rynku wtórnym osiągają one cenę ponad 100 000 EUR. Uznał on za zrozumiałe, że prawdziwa reforma i liberalizacja całego systemu usług taksówkarskich i usług PHV stawia w bardzo niekorzystnej sytuacji tych, którzy dużo zapłacili za licencję i dążą do odzyskania kosztów dzięki stałym (wysokim) opłatom za przewozy taksówkowe. Niemniej rzecznik generalny zasugerował, że istnieją inne sposoby, aby

zniwelować ryzyko pozostawienia takich osób samym sobie niż działanie kosztem PHV i swobody przedsiębiorczości.

UWAGA: Opinia rzecznika generalnego nie wiąże Trybunału Sprawiedliwości. Zadanie rzeczników generalnych polega na przedkładaniu Trybunałowi, przy zachowaniu całkowitej niezależności, propozycji rozstrzygnięć prawnych w sprawach, które rozpatrują. Sędziowie Trybunału rozpoczynają właśnie obrady w tej sprawie. Wyrok zostanie wydany w terminie późniejszym.

UWAGA: Odesłanie prejudycjalne pozwala sądom państw członkowskich, w ramach rozpatrywanego przez nie sporu, zwrócić się do Trybunału z pytaniem o wykładnię prawa Unii lub o ocenę ważności aktu Unii. Trybunał nie rozpoznaje sporu krajowego. Do sądu krajowego należy rozstrzygnięcie sprawy zgodnie z orzeczeniem Trybunału. Orzeczenie to wiąże w ten sam sposób inne sądy krajowe, które spotkają się z podobnym problemem.

Dokument nieoficjalny, sporządzony na użytek mediów, który nie wiąże Trybunału Sprawiedliwości.

[Pełny tekst](#) opinii jest publikowany na stronie internetowej CURIA w dniu przedłożenia.

Osoba odpowiedzialna za kontakty z mediami: Jarosław Zasada ☎ (+352) 4303 2793

Nagranie wideo z przedstawienia opinii jest dostępne przez „[Europe by Satellite](#)” ☎ (+32) 22964106.

Pozostańmy w kontakcie!

